

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske
za period 01.01 – 31.12.2020. godine**

Broj: RV024-21

Banja Luka, 26.05.2021. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
	1. Uvod.....	6
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	6
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola.....	7
	4. Nabavke.....	8
	5. Priprema i donošenje budžeta.....	8
	6. Finansijski izvještaji.....	9
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	9
	6.1.1. Prihodi i primici	9
	6.1.2. Rashodi i izdaci	10
	6.2. Imovina, obaveze i izvori	15
	6.2.1. Imovina	15
	6.2.2. Obaveze	16
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	16
	6.3. Vanbilansna evidencija.....	16
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze.....	17
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje.....	17

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2020. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2020. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2019. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na:

Odnos između vrsta i obima, kao i načina obračuna prava na podsticaje definisanih Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela, te drugim pravilnicima i odobrenih sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela, na koje Agencija nema uticaja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su

relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 26.05.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske za 2020. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske za 2020. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Agencije za agrarna plaćanja za 2020. godinu obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske za 2020. godinu.

Banja Luka, 26.05.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske da obezbijedi da se:

- 1) planiranje i izvršenja budžeta po osnovu subvencija za razvoj poljoprivrede i sela vrši u skladu sa propisanom budžetskom klasifikacijom i odredbama člana 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike Republike Srpske i
- 2) u obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve dodatne informacije važne za razumijevanje finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja, članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i članom 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi integralni računovodstveni sistem za sva agrarna plaćanja kao podrška za evidentiranje i računsku obradu zahtjeva za podsticajna sredstva i evidencije o dodijeljenim i plaćenim podsticajima, u skladu sa odredbama člana 42. Zakona o republičkoj upravi i
- 2) istovremeno uz budžetski zahtjev, Ministarstvu finansija Republike Srpske dostavlja i nacrt kadrovskog plana u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon i izmjene Zakona o izvršenju budžeta i rebalansa budžeta Republike Srpske za 2020. godinu,
- Odluke o usvajanju budžeta i rebalansa budžeta za 2020. godinu,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti,
- Zakon o državnim službenicima,
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- Pravilnik o korišćenju sredstava koja se priznaju kao troškovi reprezentacije,
- Pravilnik i izmjene Pravilnika o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila,
- Pravilnik o naknadama i drugim primanjima zaposlenih,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Uredba i izmjene i dopune uredbe o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u republičkim organima uprave Republike Srpske,
- Sporazum o produženju roka važenja Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske,
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela za 2020. godinu i izmjene Pravilnika,
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za kapitalne investicije u poljoprivrednoj proizvodnji u 2020. godini i izmjene Pravilnika.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Agencija za agrarna plaćanja Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) počela je sa radom krajem 2010. godine, a osnovana je Odlukom Vlade Republike Srpske kao republička upravna organizacija u okviru Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Osnovni cilj Agencije je podsticanje razvoja poljoprivrede i sela a zadaci koji proističu iz tih ciljeva definisani su članom 42. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br 115/18) i odnose se na uspostavljanje integralnog računovodstvenog sistema za sva agrarna plaćanja kao podršku za evidentiranje i računsku obradu zahtjeva za podsticajna sredstva i evidencije o dodijeljenim i plaćenim podsticajima, obezbjeđenje kontrole i transparentnosti svih realizovanih mjera podrške i izvršenih isplata, usklađivanje procedura u vezi sa agrarnim plaćanjima sa procedurama i pravilima Evropske unije, saradnju i razmjenu informacija sa drugim organima i organizacijama Republike Srpske, arhiviranje i čuvanje dokumentacije, monitoring, izradu i dostavljanje izvještaja i analiza Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i druge poslove u skladu sa nadležnom regulativom.

U Agenciji su za obavljanje navedenih poslova formirana odjeljenja i to Odjeljenje za direktna plaćanja, Odjeljenje za ruralni razvoj, Odjeljenje za terensku kontrolu, Odjeljenje za pravne i opšte poslove, Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove i Jedinica za internu reviziju.

Finansijski izvještaji Agencije koji su predmet revizije proizašli su iz finansijskih transakcija evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora (u daljem tekstu: GKT) u okviru fonda 01, jer se njeno cjelokupno finansijsko poslovanje vodi u okviru Trezora Republike Srpske.

U skladu sa članom 20. Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14) Agencija je 31.05.2021. godine dostavila Izjašnjenje, u kojem na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2020. godine, broj RV024-21 od 26.05.2021. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je provela finansijsku reviziju Agencije za 2019. godinu i sačinila izvještaj u kojem su date tri preporuke u vezi sa finansijskim izvještajem i jedna preporuka vezana za usklađenost.

Agencija je u skladu sa članom 20. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14) 11.06.2020. godine dostavila Program mjera i aktivnosti za provođenje preporuka datih u revizorskom izvještaju RV037-20, a 26.01.2021. godine Izvještaj o provođenju programa mjera za otklajanje nepravilnosti po izvještaju o provedenoj finansijskoj reviziji Agencije za agrarna plaćanja za period 01.01-31.12.2020. godine RV037-20.

Preporuke koje su se odnosile na primjenu odredbi Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike u vezi sa ispravkom vrijednosti potraživanja starijih od godinu dana i evidentiranjem razgraničenja i obaveza za refundacije po osnovu porodijskog odsustva, izdacima za naknade plata za vrijeme bolovanja koje se refundiraju od obaveznog socijalnog osiguranja, kratkoročnim obavezama i razgraničenjima iz transakcija unutar iste jedinice vlasti su provedene.

Preporuke u vezi sa prijemom pripravnika u skladu sa članom 62. stav (2) i zaključivanjem ugovora o radu na određeno vrijeme u skladu sa članom 50. stav (3) pod b) Zakona o državnim službenicima (tačka 3. ovog Izvještaja), kao i preporuka u vezi sa obrazloženjima uz finansijske izvještaje (tačka 6.5. ovog Izvještaja) su djelimično realizovane.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Agenciji definisane su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/18), kojim su predviđena 24 radna mjesta za 40 izvršilaca (za 30 državnih službenika i 10 namještenika), a na dan 31.12.2020. godine u Agenciji je bilo zaposleno 36 lica, od kojih 35 na neodređeno i jedno na određeno vrijeme. Tri zaposlena su tokom 2020. godine bila raspoređena na određeno vrijeme u dužem vremenskom periodu od 6 mjeseci, što nije u skladu sa članom 50. stav 3. pod b) Zakona o državnim službenicima.

Agencija je za 2020. godinu u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u Javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), donijela Plan rada za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrola sa aktivnostima na izradi mape i knjige procesa i praćenju sprovođenja plana za otklanjanje nedostataka uočenih internom revizijom. Međutim, do kraja 2020. godine nisu sačinjeni opisi poslovnih procesa, sastavljena knjiga poslovnih procesa i izrađena strategija upravljanja rizicima (tačka 22. podtačke 4), 5) i 6) Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole).

Agencija je uspostavila Jedinicu za internu reviziju u kojoj je zaposlen rukovodilac, a sistematizovano radno mjesto za internog revizora nije popunjeno. Centralnoj jedinici za harmonizaciju interne revizije Ministarstva finansija Republike Srpske Agencija je dostavila „Izvještaj o internoj reviziji“ za period 01.01 - 31.12.2020. godine u kojem je navedeno da je izvršeno pet internih revizija, u kojima su utvrđene nepravilnosti i u kojima su date 23 preporuke, od čega je realizovano 6, a 17 preporuka je ostalo nerealizovano.

U revidiranom periodu nisu sačinjeni izvještaji o ocjeni uspostavljenog sistema internih kontrola, kao ni prijedlozi njegovih izmjena u cilju prilagođavanja stvarnim potrebama i aktuelnoj regulativi (sa izuzetkom ažuriranja Pravilnika o načinu obračuna i isplati plata zaposlenih čija je jedna izmjena donesena u 2020. godini), kao ni izvještaji o aktivnostima na upravljanju (preispitivanje i redefinisane rizika procijenjenih 2016. godine) rizicima.

Kod izrade Plana rada Agencije za 2020. godinu, procesu planiranja nije pristupljeno na način da se obezbijedi veća uklađenost potreba i visine planiranih sredstava za podsticajna sredstva u cilju povećanja poljoprivredne proizvodnje i razvoja sela.

Integralni računovodstveni sistem za sva agrarna plaćanja kao podrška za evidentiranje i računsku obradu zahtjeva za podsticajna sredstva i evidencije o dodijeljenim i plaćenim podsticajima, te obezbjeđenje kontrole i transparentnosti svih realizovanih mjera podrške i izvršenih isplata nije obezbijeđen i Agencija i dalje ove podatke evidentira kroz više pojedinačnih excel tabela.

Direktor Agencije je imenovao popisnu komisiju koja je izvršila redovan godišnji popis, obavila usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, sačinila Izvještaj o popisu, konstatovala da knjigovodstveno stanje odgovara stvarnom stanju i predložila Direktor Agencije da isti usvoji, kao i da se izvrši isknjižavanje neupotrebljive imovine. Nakon toga, 31.01.2021. godine, Direktor je donio Rješenje o usvajanju Izvještaja popisne komisije o izvršenom redovnom godišnjem popisu i usklađivanju knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza Agencije na dan 31.12.2020. godine.

Nadzor nad aktivnostima dodjele podsticaja i njihovog namjenskog trošenja vrše zaposleni u Odjeljenju za terensku kontrolu, Republička uprava za inspekcijske poslove i inspekcije jedinica lokalne samouprave posredstvom poljoprivredne, veterinarske i tržišne inspekcije.

Osim za gore navedeno i tačkama 5. i 6.1.2.4. izvještaja, revizija nije utvrdila druge nedostatke sistema internih kontrola, čime su stvorene pretpostavke za funkcionisanje istih na način da obezbijede istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

Direktoru Agencije se preporučuje da obezbijedi da se uspostavi integralni informacioni sistem za sva agrarna plaćanja kao podrška za evidentiranje i računsku obradu zahtjeva za podsticajna sredstva i evidencije o dodijeljenim i plaćenim podsticajima, u skladu sa odredbama člana 42. Zakona o republičkoj upravi.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2020. godinu od 20.02.2020. godine, Agencija je planirala provođenje 11 postupaka javnih nabavki roba i usluga (10 putem direktnog sporazuma i jedan putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda po planiranoj vrijednosti od 15.000 KM) ukupne vrijednosti od 38.661 KM (bez PDV).

Na osnovu podataka iz tabelarnog pregleda – Osnovni elementi realizacije zaključenih ugovora za postupak javne nabavke u 2020. godini u Agenciji je ukupno zaključeno 11 ugovora u vrijednosti od 45.535 KM i to 10 putem direktnih sporazuma u vrijednosti od 28.336 KM i jedan putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 17.199 KM, od čega je u 2020. godini realizovano nabavki u vrijednosti od 36.394 KM.

Revizijskim ispitivanjem su obuhvaćene nabavke u vrijednosti od 38.900 KM, što čini 85% od vrijednosti ukupno zaključenih ugovora i to šest postupaka provedenih putem direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 21.701 KM za nabavke kancelarijskih potrepština i drugog kancelarijskog materijala, tonera, usluge održavanja kompjuterske opreme i automobila, hotelske usluge i jedan postupak proveden putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 17.199 KM - za nabavku goriva za vozni park.

Kod provođenja procedura javnih nabavki obuhvaćenih revizijskim ispitivanjima nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14).

5. Priprema i donošenje budžeta

Procedura pripreme budžetskog zahtjeva u Agenciji je provedena prema instrukcijama Ministarstva finansija Republike Srpske i budžetskom kalendaru iz Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16). Na osnovu dostavljenog budžetskog zahtjeva i u skladu sa ograničenjima iz DOB-a, Agenciji su prvobitno odobrena sredstva u visini od 76.206.400 KM, prvim rebalansom je ovaj iznos korigovan na 76.194.000 KM, a Odlukom o usvajanju drugog rebalansa budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, definisan je konačan budžetski okvir, u skladu sa kojim su Agenciji odobrena sredstva u iznosu od 76.193.000 KM i to za rashode za lična primanja zaposlenih 1.074.200 KM, rashode po osnovu korišćenja roba i usluga 106.600 KM, rashode finansiranja i druge finansijske troškove 500 KM, subvencije za podsticaj razvoja poljoprivrede i sela 75.000.000 KM, izdatke za nefinansijsku imovinu 5.200 KM, i ostale izdatke 6.500 KM.

U toku 2020. godine Vlada Republike Srpske je za Agenciju donijela dva rješenja o realokacijama planiranih sredstava u iznosima od 10.000 KM (za period od 01.01. do 31.08.2020. godine) i 6.000 KM (21.01.2020. godine, nakon drugog rebalansa Budžeta), a Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je 13.01.2021. godine, takođe

nakon drugog Rebalansa, donijelo Rješenje o preraspodjeli sredstava u iznosu od 3.600 KM i te realokacije su izvršene.

Planske projekcije rashoda za podsticaje razvoja poljoprivrede i sela dijelom nisu urađene na bazi parametara ostvarenih u prethodnim periodima, jer u budžetskim zahtjevima Agencije za 2020. godinu nisu pravilno navedena obrazloženja ekonomske klasifikacije shodno odredbama člana 25. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske iz razloga što ne sadrže adekvatnu strukturu sredstava potrebnih za obavljanje aktivnosti.

U skladu sa odredbama Zakona o obezbjeđenju i usmjeravanju sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela, sredstva za podsticanje razvoja poljoprivrede usmjeravaju se u skladu sa planom upotrebe sredstava pa je, nakon usvajanja budžeta za 2020. godinu, Vlada Republike Srpske 06.02.2020. godine donijela Plan korišćenja sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela za tu godinu, a izmjenom od 24.12.2020. godine, u okviru istog agrarnog budžeta od 75.000.000 KM, izvršila preraspodjelu i konačno odobrila korišćenje sredstava za podršku tekućoj proizvodnji u iznosu od 54.982.565 KM, podršku dugoročnom razvoju od 11.524.089 KM i sistemske mjere od 8.493.346 KM.

Agencija je dana 9.3.2020. godine Ministarstvu finansija dostavila i zatražila mišljenje na Nacrt Kadrovskog plana za 2020. godinu, što nije u roku definisanom članom 5. stav 1. Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u Republičkim organima uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/09), kojim je definisano da se isti Ministarstvu finansija dostavlja zajedno sa zahtjevom za budžetska sredstva.

Direktoru Agencije se preporučuje da obezbijedi da se istovremeno uz budžetski zahtjev, Ministarstvu finansija Republike Srpske dostavlja i nacrt kadrovskog plana u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave.

6. Finansijski izvještaji

Agencija je budžetski korisnik čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema čl. 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) vrši izvještavanje putem obrazaca: Obrazac 2 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01; Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05; Obrazac 4a - Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT; Obrazac 5a - Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

U izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi (bez prihoda obračunskog karaktera) i primici u iznosu od 63.775 KM koji se ne planiraju na nivou budžetskog korisnika.

Izvršenje budžeta Agencije za 2020. godinu je iskazano na fondu 01, gdje su ukupni rashodi (bez rashoda obračunskog karaktera) i izdaci iskazani u iznosu od 76.184.924 KM i čine izvršenje od 100% u odnosu na drugim rebalansom odobrena sredstva.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici su iskazani na fondu 01 u ukupnom iznosu od 66.475 KM i odnose se na prihode (60.966 KM) i primitke (5.509 KM).

6.1.1.1. Prihodi

Prihodi Agencije se odnose na ostale neporeske prihode i prihode obračunskog karaktera. Ostali neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 58.266 KM, a odnose se na ostale neporeske prihode po osnovu povrata sredstava od korisnika podsticaja zbog nenamjenski utrošenih sredstava ili podsticaja ostvarenih prema podacima za koje je naknadno utvrđeno da nisu bili tačni.

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 2.700 KM, a odnose se na prihode po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnog potraživanja po osnovu razgraničenja za neizmirene obaveze za naknade plate za vrijeme bolovanja i roditeljskog odsustva u skladu sa instrukcijom Ministarstva finansija (2.660 KM) i potraživanja po osnovu troškova za mobilne telefone na teret zaposlenih (40 KM).

6.1.1.2. Primici

Ostali primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su ostvareni u iznosu od 5.509 KM, a odnose se na naplaćena potraživanja po osnovu refundacije naknade plata: za porodijsko odsustvo - od JU Fond dječije zaštite Republike Srpske (3.403 KM) i za vrijeme bolovanja - od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (2.106 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci Agencije za 2020. godinu su evidentirani na fondu 01, a iskazani su u iznosu od 76.206.130 KM, od čega se na rashode odnosi 76.195.308, a na izdatke 10.822 KM. Ukupne rashode čine: tekući rashodi (76.174.102 KM) i rashodi obračunskog karaktera (21.206 KM).

6.1.2.1. Rashodi za lična primanja

Rashodi za lična primanja zaposlenih odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih, bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata i otpremnine i jednokratne pomoći.

Rashodi za bruto plate su iskazani u iznosu od 1.009.973 KM, a čine ih rashodi za platu nakon oporezivanja (633.442 KM), porez na dohodak (44.626 KM) i doprinose (331.905 KM). Plate, naknade i ostala lična primanja zaposlenih u Agenciji su obračunate u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18 i 105/19).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada iskazani su u iznosu od 33.064 KM. Čine ih rashodi za naknade za prevoz na posao i sa posla (13.462 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (10.606 KM), rashodi za nagrade (1.800 KM) i rashodi za poreze i doprinose (7.196 KM). Dnevnice za službena putovanja (nije bilo službenih putovanja u inostranstvo) obračunate su u skladu sa Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/10). Naknade za prevoz na posao i sa posla se isplaćuju u skladu sa Pravilnikom o izmjenama pravilnika o naknadama i drugim primanjima zaposlenih u Agenciji za agrarna plaćanja iz 2018. godine. Najveći dio obračunatih poreza i doprinosa se odnosi na rashode za penzijski doprinos za dobrovoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca u iznosu od 6.020 KM.

Rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata iskazani su u iznosu od 20.548 KM. Čine ih rashodi za naknadu plata za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata koje se ne refundiraju (13.480 KM) i rashodi za poreze i doprinose po osnovu njih (7.068 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) iskazani su u iznosu od 8.722 KM, a odnose se na novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice i u slučaju teže bolesti. Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja kao i rashodi za jednokratne pomoći isplaćeni su u skladu sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/16 i 104/17) i Pravilnikom o naknadama i drugim primanjima zaposlenih.

6.1.2.2. Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 101.725 KM. Čine ih rashodi: zakupa; električne energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga; režijskog materijala; tekućeg održavanja; putovanja i smještaja; stručnih usluga i ostalih neklasifikovanih rashoda.

Rashodi po osnovu zakupa iskazani su u iznosu od 6.185 KM, a odnose se na ugovor o zakupu prostora za smještaj arhive i na smještaj auto guma.

Rashodi po osnovu utrošene energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 43.633 KM. Odnose se najvećim dijelom na rashode usluga korišćenja fiksnog telefona (6.123 KM), mobilnog telefona (4.236 KM) i poštanskih usluga (32.986 KM). Rashodi za korišćenje mobilnog telefona odnose se na troškove mobilnih telefona za direktora i 6 zaposlenih koji po rješenju direktora imaju pravo na troškove mobilnog telefona do iznosa koji im je propisan. Za iznos preko dozvoljenog ograničenja vrši se obustava od plate od zaposlenih. Rashodi poštanskih usluga se odnose na rashode za prenos običnih pismonosnih i preporučenih pošiljaka koje vrše „Pošte Srpske“ a.d. Banja Luka.

Rashodi za režijski materijal (kompjuterski i kancelarijski materijal, sredstva informisanja i sl.) iskazani su u iznosu od 13.436 KM.

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu 6.776 KM, odnose se na tekuće održavanje prevoznih sredstava, a obračunati su na osnovu Pravilnika o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila (iz aprila 2011. godine).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 15.944 KM. Čine ih rashodi za službena putovanja u zemlji.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu 10.024 KM, a čine ih najvećim dijelom rashodi za: usluge objavljivanja tendera i oglasa (2.668 KM), održavanje licenci (4.136 KM) i osiguranje automobila i zaposlenih (1.952 KM), a u okviru njih su evidentirani pogrešno klasifikovani troškovi održavanja računara i biro opreme od 1.269 KM, zbog čega su za taj iznos potcijenjeni rashodi održavanja.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 5.727 KM. Čine ih, najvećim dijelom, rashodi po osnovu: reprezentacije i poklona (2.110 KM); doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida (2.060 KM); kotizacije za seminare, savjetovanja i simpozijume (1.150 KM); bruto naknada za ugovore o djelu (682 KM) i registracije automobila (495 KM). Prava na naknadu troškova reprezentacije priznata su u skladu sa Pravilnikom o korišćenju sredstava koja se priznaju kao troškovi reprezentacije iz decembra 2010. godine.

6.1.2.3. Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 70 KM, a odnose se na rashode po osnovu zateznih kamata u zemlji koje obračunavaju Pošte Srpske usljed neblagovremenog plaćanja.

6.1.2.4. Subvencije

Rashodi za subvencije iskazani su u iznosu od 75.000.000 KM, što je 100% izvršenje u odnosu na Drugi rebalans budžeta. U Agenciji su donesena rješenja kojima su za 2020. godinu odobreni podsticaji u ukupnom iznosu od 84.990.130 KM, od čega je iz Kompenzacionog fonda Republike Srpske plaćeno 9.990.130 KM, a na teret rashoda Agencije, odobren je preostali iznos.

Subvencije za podršku tekućoj proizvodnji iskazane su u iznosu od 54.747.851 KM. Odnose se na direktnu podršku stočarskoj proizvodnji (37.064.229 KM) i biljnoj proizvodnji (17.683.622 KM). U okviru stočarske proizvodnje najznačajnije subvencije odnose se na premije za mlijeko (28.089.016 KM), priplodnu stoku (3.569.156 KM), proizvodnju mesa (4.372.660 KM) pčelarsku proizvodnju (981.197 KM) i podršku konjarstvu. U okviru biljne

proizvodnje najznačajnije subvencije odnose se na premije za proizvedeno i prodato voće i povrće, ljekovito i aromatično bilje (3.607.955 KM), regres po hektaru sjetvene površine za strna žita (3.3892.878 KM), regres po hektaru sjetvene površine za soju, suncokret i uljanu repicu (516.691 KM), regres po hektaru za dizel gorivo (8.176.117 KM), sjemenski materijal (728.963 KM), sadni materijal (199.082 KM), industrijsko bilje (415.972 KM) i organsku proizvodnju (145.963 KM).

Subvencije za podršku dugoročnom razvoju iskazane su u iznosu od 11.751.127 KM. Najvećim dijelom se odnose na podsticaje za modernizaciju sistema protivgradne odbrane (3.466.266 KM), poljoprivrednu mehanizaciju (2.101.486 KM), investicije u stočarskoj proizvodnji (1.839.418 KM), investicije u skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda (1.185.643 KM) investicije u biljnoj proizvodnji (541.879 KM), podršku samozapošljavanju diplomiranih inženjera poljoprivrede (269.872 KM), poslovne aktivnosti poljoprivrednih zadruga i klastera (502.024 KM), podršku tehnološkim inovacijama (100.000 KM), te podršku razvojnim centrima (300.000 KM) kapitalnim investicijama u lovstvu (400.532 KM), otkupu poljoprivrednih proizvoda (337.317 KM), zajedničkim projektima Vlade Republike Srpske i Opštine Srebrenica (200.000 KM), informisanju korisnika i promociji sektora poljoprivrede (94.750 KM); kao i ostale mjere definisane kao podrška dugoročnom razvoju (u zbirnom iznosu od 411.939 KM).

Sistemske mjere su iskazane u iznosu od 8.501.022 KM. Najvećim dijelom se odnose na mjere za interventni otkup junadi (2.183.355 KM) zaštitu zdravlja životinja (1.454.689 KM), podršku za vođenje i održavanje Registra poljoprivrednih gazdinstava (899.640 KM), kontrolu kvaliteta mlijeka (778.901 KM), zaštitu zdravlja biljaka i atestiranje prskalica (555.429 KM), podršku proizvodnji sjemena za vještačko osjemenjavanje u govedarstvu (299.999 KM), podršku sufinansiranju premije osiguranja primarne poljoprivredne proizvodnje (466.443 KM), podršku za izradu strateških dokumenata (158.024 KM), interventne mjere na tržištu i sredstva za vanredne potrebe i pomoći (568.976 KM), podršku kontrole kvaliteta stočne hrane (150.000 KM), podrška za približavanje ribolovnih područja i rad ribočuvarske službe (101.010 KM), opremanje laboratorija (97.300 KM), sredstva za žalbe i sudske presude (525.333 KM) i ostale mjere definisane kao sistemske mjere (u zbirnom iznosu od 261.923 KM).

Ključni akti kojima se regulišu način obezbjeđenja sredstava za podsticaje, nadležnosti, vrste podsticaja, prava na podsticaje, uslovi koje korisnici moraju ispuniti, dokumentacija kojom se to dokazuje, kao i visine podsticaja i sl. definisani su Zakonom o obezbjeđenju i usmjeravanju sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela i pravilnici doneseni na osnovu njega, a prije svega, Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela za 2020. godinu, koji donosi Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za svaku budžetsku godinu i koji je u toku 2020. godine imao 7 izmjena. Česte izmjene utiču na stabilnost ambijenta u kojem se planira poljoprivredna proizvodnja. Način obračuna i dodjele pojedinih vrsta podsticaja u skladu sa odredbama člana 3. tog Pravilnika (na primjer: premija za proizvedeno svježe mlijeko, regresirano gorivo i sl.) podrazumijeva da se u obračunatim podsticajima koji su priznati u izvršenju za 2020. godinu nalazi i dio koji se odnosi na aktivnosti koje su korisnici podsticaja izvršili u posljednjem kvartalu 2019. godine i tada ispunili uslove za dodjelu, čime je narušeno načelo nastanka poslovnog događaja, koje podrazumijeva priznavanje poslovnog događaja u periodu u kojem je nastao i uključivanje u izvršenje budžeta i finansijske izvještaje u periodu na koji se on odnosi.

Agencija je tokom 2020. godine zaprimila 28.274 zahtjeva, prihvatila i riješila 26.813, a kao manjkave odbila 1.461. Kod premija za mlijeko i za utovljenu junad, kao i kod podsticaja za razvoj pčelarstva i premija za proizvedeno i prodato voće - broj korisnika je dosta veći od broja podnesenih zahtjeva, iz razloga što zbirne zahtjeve u tim slučajevima podnose otkupljivači (mlijeka, junadi i voća) i predstavnici - udruženja pčelara.

Izdvajanje sredstava iz Kompenzacionog fonda Republike Srpske za plaćanje dijela podsticaja predstavlja intervenciju Vlade Republike Srpske u povećanje agrarnog budžeta

za 2020. godinu koja je izvršena po tri zaključka Upravnog odbora Kompenzacionog fonda Republike Srpske koji su doneseni: 06.08.2020. godine za podršku za hitni interventni otkup junadi i svinja, odobreno 3.000.000 KM (realizovano 2.996.677 KM), 06.08. 2020. godine za podršku za hitni interventni otkup proizvedenog povrća, odobreno 2.000.000 KM (realizovano 1.993.473 KM) i 18.09. 2020. godine, za podršku kapitalnim investicijama u poljoprivrednoj proizvodnji, odobreno 5.000.000 KM (realizovano 4.999.980 KM). U zaključcima je navedeno da će se isplata vršiti na osnovu pojedinačnih rješenja koje će za svakog poslovnog subjekta donijeti Agencija u skladu sa pravilnicima o isplati podsticaja.

Nakon intervencije Kompenzacionog fonda i izmjene Plana korišćenja sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela za 2020. godinu, Agencija je na dan 31.12.2020. godine (osim rješenja o podsticajima u iznosu od 9.990.130 KM evidentiranih i plaćenih preko organizacionog koda Kompenzacionog fonda Republike Srpske) za 2020. godinu imala donesena rješenja o podsticajima kojima su terećeni rashodi Agencije (izvršen unos u glavnu knjigu) u iznosu od 64.276.044 KM. Nakon toga, u januaru 2021. godine donesena su rješenja o odobravanju podsticaja po zahtjevima iz 2020. godine u iznosu od 10.715.365 KM. Ova rješenja datiraju iz 2021. godine i evidentirana su u glavnu knjigu Agencije u toku januara 2021. godine, sa datumima transakcija iz 2021. godine, ali je njihovo izvršenje iskazano na teret budžeta Agencije za 2020. godinu. Ova rješenja su, s obzirom na to da se odnose na prava na podsticaje stečena u 2020. godini koja nisu realizovana do 31.12.2020. godine već nakon datuma izvještavanja, pravilno knjižena kao korekcija već knjiženih i za prezentaciju pripremljenih iznosa, na teret rashoda 2020. godine i kao obaveza koja potiče iz 2020. godine, jer u skladu sa odredbama člana 118. stav (3), tačka 1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike to predstavlja korektivni događaj nakon datuma izvještavanja koji pruža dokaze o okolnostima koje su postojale na datum izvještavanja, tako da nakon unosa svih ovih podataka o odobrenim podsticajima, ukupno izvršenje budžeta na poziciji - Subvencije nefinansijskim subjektima, za 2020. godinu, iznosi 75.000.000 KM,

Agencija je izvršila finansiranje sistema protivgradne zaštite u Republici Srpskoj na osnovu Odluke o visini naknade za finansiranje sistema protivgradne zaštite (Službeni glasnik Republike Srpske broj 16/10, 61/11, 47/13, 24/14, 26/19 i 102/20) koju donosi Vlada Republike Srpske, a sredstva se doznačavaju JP Protivgradna preventiva a.d. Gradiška. U skladu sa navedenom odlukom, sredstva za tu namjenu se utvrđuju u budžetu za tekuću godinu u okviru sredstava za podsticaj razvoja poljoprivrede i sela u visini od 5,6%, što za 2020. godinu iznosi 4.200.000 KM. U oktobru 2020. godine Vlada Republike Srpske je donijela Odluku o izmjeni ove odluke („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 102/20) kojom su konačno, za tu godinu raspoređena sredstva u visini od 3.466.266 KM, koliko je Agencija u 2020. godini ovom Javnom preduzeću odobrila i isplatila.

Izmjenom Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela za 2020. godinu, objavljenom u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj 90/20, iza člana 66. dodat je član 66a, u kojem je definisano da pravo na podsticajna sredstva za održavanje i ažuriranje određene vrste podataka ostvaruje Javna ustanova Poljoprivredni institut Republike Srpske, a da se uslovi održavanja i ažuriranja tih podataka utvrđuju ugovorom koje će sklopiti Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i navedeni korisnik podsticaja. Tokom 2020. godine, sa Javnom ustanovom Poljoprivredni institut Republike Srpske, na osnovu programa zaštite bilja koje je donijelo i objavilo u službenim glasnicima Republike Srpske, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je potpisalo i više ugovora o poslovima zaštite bilja, nakon čega su Agenciji dostavljani zahtjevi i odobreni podsticaji za zaštitu bilja u iznosu od 250.014 KM.

Po Odluci o utvrđivanju visine naknade za vođenje registra poljoprivrednih gazdinstava i registra korisnika podsticajnih sredstava u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/16) koju je donijela Vlada Republike Srpske, utvrđena je visina naknade u mjesečnom iznosu od 57.500 KM, kao i to, da će se sredstva uplaćivati na osnovu

ugovora o vođenju Registra korisnika podsticajnih sredstava u Republici Srpskoj, koji će Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede zaključiti sa Agencijom za posredničke, informatičke i finansijske usluge Banja Luka, te da se za realizaciju te Odluke zadužuje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske. Na osnovu toga, Agencija svaki mjesec donosi rješenje o odobravanju podsticaja za vođenje Registra poljoprivrednih gazdinstava i Registra korisnika podsticajnih sredstava u Republici Srpskoj, te je za 2020. godinu, po ovom osnovu odobren podsticaj u iznosu od 758.994 KM.

Veterinarsko stočarski centar iz Banja Luke je 3.2.2020. godine sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede zaključio ugovor za obavljanje poslova uzimanja i dostavljanja uzoraka svježeg sirovog mlijeka za kontrolu kvaliteta ovlašćenoj laboratoriji i svaki mjesec dostavljao izvještaje o troškovima koje je imao u vezi sa licima koja angažuje za uzimanje uzoraka svježeg mlijeka i dostavljanje istih u ovlašćenu laboratoriju. Agencija je za 2020. godinu po rješenjima o odobravanju podsticaja, pozivajući se na član 63. Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela za 2020. godinu, Veterinarsko stočarskom centru iz Banja Luke odobrila podsticaj za kontrolu kvaliteta svježeg sirovog mlijeka u iznosu od 778.901 KM.

Uključujući i ove iznose, na teret planiranih subvencija za podsticaj razvoja poljoprivrede i sela za 2020. godinu, u Agenciji je odobreno plaćanje ugovorenih obaveza Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede koje je ono već ranije preuzelo po ugovorima koje je potpisalo sa raznim subjektima u najmanjem iznosu od 2.769.888 KM. U Agenciji su ove obaveze preuzete za plaćanje iz razloga jer je članovima 40, 41, 52, 56, 57, 63, 68 i 70. Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela za 2020. godinu definisano da će se po prethodno potpisanim ugovorima od strane Ministarstva izvršiti plaćanje podsticajnih sredstava na osnovu rješenja koja će donijeti direktor Agencije.

Na teret planiranih subvencija za razvoj poljoprivrede i sela, u Agenciji su tokom 2020. godine u skladu sa odredbama pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela i ostalih pravilnika o dodjeli podsticaja, odobreni podsticaji subjektima iz javnog sektora i to: Centar za razvoj poljoprivrede i sela (91.155 KM), Veterinarsko stočarski centar A.D. Banja Luka (1.301.580 KM), JU Poljoprivredni institut Republike Srpske Banja Luka (928.672 KM), Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Banja Luci (318.787 KM), Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu (2.572 KM), Poljoprivredna škola Banja Luka (21.406 KM), Tehnološki fakultet Univerziteta u Banja Luci (34.346 KM), JU Veterinarski institut Republike Srpske "Vaso Butozan" Banja Luka (557.399 KM), Akademija nauka i umjetnosti Republika Srpske (10.000 KM) i Agencija za posredničko informatičke i finansijske usluge Banja Luka (758.994 KM), u najmanjem iznosu od 4.024.911 KM.

Agencija je iz planiranih subvencija za razvoj poljoprivrede i sela, u skladu sa odredbama Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela i ostalih pravilnika o dodjeli podsticaja za 2020. godinu, izvršila odobravanje podsticaja i drugim (osim javnih) nefinansijskim subjektima za proizvodnju učinaka (roba i usluga) iz drugih oblasti (trgovina na veliko 83.126 KM, prerada i konzervisanje mesa 909.630 KM, veterinarska djelatnost 642.386 KM, organizovanje sajmova, izložbi i medijske aktivnosti 87.257 KM, održavanje registra poljoprivrednih gazdinstava 209.640 KM, podrška zadugarstvu 70.000 KM) raznim fizičkim licima za učešće u radu komisija, radnih grupa i sl 158.023 KM) u unajmanjem iznosu od 2.160.062 KM.

Ispitivanjem aktivnosti na odobravanju podsticaja u procesu revizije je uočeno da u pojedinim slučajevima nije priložena odgovarajuća dokumentacija a kako je to predviđeno Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela.

Prema odredbama člana 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj

98/16), subvencije podrazumijevaju davanja u oblasti poljoprivrede gdje primaoci subvencija mogu biti isključivo korisnici koji su proizvođači učinaka (roba i usluga) - javna preduzeća u oblasti poljoprivrede i privatni proizvođači učinaka u oblasti poljoprivrede.

Shodno gore navedenom, u okviru rashoda za subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede iskazani su i rashodi (kako su i planirani) za podsticaje koji nemaju karakter subvencija za razvoj poljoprivrede i sela (transferi između različitih jedinica vlasti i ostali tekući i kapitalni grantovi), jer su odobravani korisnicima iz javnog sektora koji nisu javna preduzeća, kao i ostalim (osim javnih) čija djelatnost nije poljoprivreda.

Direktoru Agencije se preporučuje da obezbijedi da se planiranje i izvršenja budžeta po osnovu subvencija za razvoj poljoprivrede i sela vrši u skladu sa propisanom budžetskom klasifikacijom i odredbama člana 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike Republike Srpske.

6.1.2.5. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 21.206 KM, a čine ih nabavna vrijednost realizovanih zaliha (sitnog inventara, auto-guma i sl.) i rashodi po osnovu amortizacije.

Nabavna vrijednost zaliha sitnog inventara i auto guma iskazana je u iznosu od 1.786 KM, za auto gume izdate u upotrebu.

Rashodi po osnovu amortizacije iskazani su u iznosu od 19.226 KM, a odnose se na rashode po osnovu amortizacije prevoznih sredstava (11.239 KM), komunikacione i računarske opreme (1.584 KM), kancelarijske opreme (5.709 KM) i nematerijalne imovine (694 KM).

Gubici po osnovu rashodovane imovine su iskazani u iznosu od 194 KM po osnovu rashodovanja neupotrebljive opreme nabavne vrijednosti od 2.995 KM, ispravke vrijednosti od 2.801 KM i neotpisane vrijednosti od 194 KM.

6.1.2.6. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 10.882 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu i ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazni su u iznosu od 4.781 KM, a odnose se na izdatke za proizvedenu stalnu imovinu (nabavku postrojenja i opreme) i izdatke za zalihe materijala, robe i sitnog inventara, ambalaže i slično.

Izdaci za nabavku postrojenja i opreme iskazani su u iznosu od 2.995 KM, a odnose se na nabavku računarske opreme.

Ostali izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara i ambalaže iskazani su u iznosu od 1.786 KM, a odnosi se na nabavku auto guma.

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazani su u iznosu od 6.041 KM, a odnose se na izdatke za naknade koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja i to: plata za porodijsko odsustvo (2.679 KM), plata za vrijeme bolovanja (2.638 KM), te obaveza na naknade plata za vrijeme bolovanja - poreza (170) i doprinosa (554 KM).

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Ukupna imovina Agencije iskazana je u iznosu od 266.214 KM bruto vrijednosti, 222.378 KM ispravke vrijednosti i 43.836 KM neto vrijednosti. Čine je nefinansijska imovina i finansijska imovina.

Nefinansijska imovine u stalnim sredstvima na dan 31.12.2020. godine, iskazana je u iznosima bruto vrijednosti od 261.316 KM, ispravke vrijednosti 238.804 KM i neto

vrijednosti 22.512 KM. Neto knjigovodstvenu vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima čini proizvedena stalna imovina - oprema u vrijednosti od 21.123 KM: vozila (4.133 KM), kancelarijski namještaj (12.709 KM), ostala kancelarijska oprema (105 KM), telefonska oprema (1.680 KM) i računarska oprema od 2.496 KM - i nematerijalna proizvedena imovina (računarski programi) u vrijednosti od 1.389 KM.

Vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u 2020. godini je povećana je za nabavku računarske opreme u vrijednosti 2.995 KM, a smanjena je usljed rashodovanja opreme u vrijednosti 194 KM (namještaj - nabavna vrijednost 2.995 KM, ispravka vrijednosti 2.800 KM) i obračunate amortizacije u iznosu od 19.226 KM. Obračun amortizacije je izvršen primjenom linearne metode, po godišnjim stopama amortizacije propisanim Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike.

Finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u iznosu od 2.769 KM, a čini je kratkoročna finansijska imovina - potraživanja od zaposlenih od 40 KM nastala zbog troškova za mobilne telefone (za iznos preko dozvoljenog limita vrši se obustava od plate) - i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti od 2.729 KM – nastala po osnovu potraživanja za refundacije naknada plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje.

6.2.2. Obaveze

Ukupne obaveze Agencije iskazane su u iznosu od 27.041.925 KM i u cjelosti se odnose se na kratkoročne obaveze i razgraničenja koje čine obaveze za lična primanja zaposlenih, subvencije i obaveze iz poslovanja.

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 94.654 KM, a odnose se na obaveze za decembar 2020. godine za bruto plate (87.994 KM) i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (6.660 KM) - koje čine: obaveze za prevoz (1.161,50 KM), obaveze za posebne rezultate u radu za tri radnika od (1.800 KM, 3 x 600 KM), porezi i doprinosi po osnovu posebnih rezultata u radu (1.176 KM) i obaveze po osnovu jednokratne pomoći u slučaju smrti (2.522 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 12.322 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima za nabavku roba i usluga u zemlji (11.464 KM), obaveze prema fizičkim licima (500 KM) i obaveza za poreze i doprinose na teret poslodavca (358 KM).

Obaveze za subvencije iskazane su u iznosu od 26.934.949 KM.

U Agenciji su za 2020. godinu odobreni podsticaji u ukupnom iznosu od 84.990.130 KM. Od toga je iz Kompenzacionog fonda plaćeno 9.990.130 KM, a Agencija je do 31.12.2020. godine isplatila 48.065.051 KM - tako da su sa 31.12.2020. godine ostale obaveze za isplatu podsticaja u iznosu od 26.934.949 KM. Dio ovih obaveza, u iznosu od 11.239.997 KM, plaćen je do dana izrade finansijskog izvještaja 28.02.2021. godine, a njihova konačna isplata je izvršena do 19.04.2021. godine.

U periodu od 01.01. do 06.03. 2020. godine izvršeno je plaćanje obaveza za podsticaje koji su ostali iz 2019. godine u iznosu od 22.622.362 KM.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 1.389 KM, a predstavljaju rezerve po osnovu revalorizacije softvera za obračun plata koje su formirane u prethodnom periodu primjenom revalorizacionog modela vrednovanja na nematerijalnu proizvedenu imovinu.

6.3. Vanbilansna evidencija

Prema stavu Agencije, na dan 31.12.2020. godine nije bilo poslovnih događaja koji zahtijevaju vanbilansno evidentiranje.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U toku 2020. godine Agencija nije vodila sudske sporove. Na izdata rješenja po subvencijama u 2020. godini je izjavljeno ukupno 239 žalbi od čega su 63 žalbe usvojene, 6 je odbijeno a 170 je prosljeđeno drugostepenom organu - Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede koje je usvojilo 39, a odbilo 66 žalbi, kao neosnovane. Korisnicima čije su žalbe prihvaćene donesena su rješenja o odobravanju podsticaja u iznosu od 525.333 KM. Na dan 31.12.2020. godine, u postupku rješavanja je ostalo 65 žalbi, za koje nije vršena procjena mogućnosti prihvatanja i visine podsticaja koji potencijalno može biti odobren po prihvaćenim žalbama.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja, koja pružaju neophodne opšte podatke o Agenciji, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama.

Međutim, ista jednim dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije koje se odnose na:

- saopštenja o primijenjenim računovodstvenim politikama, načinu priznavanja i osnovu (ili osnovima) odmjeravanja,
- donošenje rješenja o podsticajima u iznosu od 9.990.130 KM, koja su evidentirana i plaćena preko Kompenzacionog fonda Republike Srpske,
- izvršena usaglašavanja salda putem izvoda otvorenih stavki - prije popisa i izrade finansijskog izvještaja,
- stope amortizacije ili korisni vijek upotrebe nekretnina postrojenja i opreme u skladu sa MRS JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88 c) i MRS JS 31 - Nematerijalna imovina.

Zatim, navedena je napomena o donošenju rješenja nakon izmjene Plana utroška sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela, ali u njoj nisu objelodanjene jasne i potpune informacije o: ukupnom iznosu odobrenih podsticaja, datumima donesenih rješenja, te da se odnose na prava na podsticaje stečena u 2020. godini koja nisu bila realizovana do 31.12.2020. godine.

Direktoru Agencije se preporučuje da obezbijedi da se u obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije važne za razumijevanje finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja, članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i članom 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Revizijski tim

Sonja Đurić, s.r.

Nevena Mališanović, s.r.